

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaishneeks un apghdataijs.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedetu.

Rakša ar peesuhitichanu
par pastt:
par gabu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakša bes peesuhitichanas Riga:
par gabu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. m. teel isdohis fesi-
deenahm no p. 10 fahsahst

Rakša
par fluitinafchanu:
par weenas fleijas smalku
rakšu (Petit)-rindu, jeb
to weeru, ko tabda rinda
ceem, rakša 10 kap.

Redaktija un ekspedizija
Riga.

Ernst Plates hilschu un
grabmatu - drukatawa pee
Behtera bairnijas.

No 26.

Sestdeena 25. Juni.

1877.

Par siuu.

Teem lasttajeem, kas gribetu „Mahjas weesi“ us nahlamu pufgadu, t. i. no 1ma Juli lihds 31mo Dezember, apstellebt, te daru sinamu, ka tahdas apstelleschanas labpraht peenemu. Malfahs par to pufgadu: kad pa pastt japeesuhita: ar peelikumumu 1 rub. 25 kap., bes peelikumuma 85 kap. — Kas tepat Riga fawu lapu grib fanemt, teem malfahs ar peelikumumu 90 kap., bes peelikumuma 55 kap. Wifschu pastelleschanas un fanemfchanas-weetas paleel tahs pašas, kas gada fahsumā bija usdohitas.

Ernst Plates,

Mahjas weesa apghdataijs un redaktors.

Rahditajis.

Saunatahs siinas. Telegrafa siinas. Getfshemes siinas. No Rigas: sijnos pehtons. No Dubultem: taglu nebuhfchana. No Chergemes: isfkaidrojums. No Wilandes: wezako fawulke. No Wero: wezako fawulke. No Wengromas: nofeedfiba. No Dresles: fawangohis pašcha. No Ddesfas: ebreeschi flimneeku lohpejas. Kara siinas. No Konstantinopes: tureenahs buhshana, naudas truhfums. No Rumemijas: Turku draugi. No Serbijas: tureenahs politikas buhshana. Pahre pfaunamam maschinehm. Pilssehtas walbes pahregrohsichana u. t. pr. Sina pahre usfaukteem Riga. Breeschi flimeem un eewainoteem kara-wihreem. Naudas papihru zena. Gepirfshanas zenu-rahditajis. Pee liku mā: Memmas dehtafsch. Rifa. Graudi un seedi.

Saunatahs siinas.

No Rigas. Walfsh-bankas fantohris Riga nem peeteifshanas preti, kas grib eepirkt naudas papihrus no „Orientaliska aishnehmuma no 1877ta gada,“ un fchi preti nemfchana noteekahs no 23fcha Juni lihds 22tram Juli fchini gadā.

No Majoreem. Rā „Rig. Itg.“ sino, tad tureenahs polijeimeistera Schoel kunga puhlineem isdeweess, tai nakti no 20. us 21. Juni fakert diwus wasankus, kas laikam tahs lahdsibas buhs isdarijufchi, kuras fchini numurā peeminejam, no Dubultem siinodami. (Skatees to siuu.)

No kara-lanka. Muhfu angstais Rungs un Keisars ir lizis is Simnizas tai 17ta Juni telegramu laist: „Es no sirde pateizohs par tahm laimes wehleschanahm, kas flawenas pahreeshanas deht par Donawu peesuhititas. Gwardijas weetneeki manu usfizibu pilnigi ispididija; wineem gandrihs weeneem bija tas usdewums ar bajonetehm kantina dohteess; wini israhdidjahs ka waroni, tamdeht ar ne mafums no wineem kritis, kas pee faufshanas nehma dalibu — — (Te ir peeminehts, kas titufchi eewainoti un kas gohda-sihmes dabujufchi). Es luhdsu to wifahm regimentehm sinamu dariht. „Aleksanders.“

— Getfch Sulinas eebraufufchi trihs Turku monitori un fahlfufchi peefraftā buhdamas weetas apfchaut. Rahdas weetas apfchautas, pahre to truhfht klastakas siinas. — Diwi Matshinas kanali eeflehgti Turku monitori tika no Kreeweem usiginati, lai padohdaha. Monitoru komandanti wehl naw atahbejufchi, bet wineem gan zits nefas ne-atsikfees ka Kreeweem

padohtees, ja wini negrib, lai wina fugi teel gaisā sperti. — Stary Rutschuku (us Turku pufi) un Giurgenwu (us muhsu pufi) noteekahs stipra apfchaudifchana. Ubas pilssehtas jaw pawifam esohht fashchautas.

— Rā is fchi numura telegrafa siinam redjams, tad Rumeneeshu armija us pahri-eefchanu pahre Donawu sagatawojufehsh. Lihds fchim nefas no tam nebija tizis siinoms. Rumeneeshu armijas pahreeshanas weeta pahre Donawu atrohnahs netahlu no Widines, Serbijas rohbeschu tumumā. Serbija fawus kara-pulkus us rohbeschu fawulzejuse un tā tad waretu notikt, ka Serbija, tik lihds ka Rumemijas armija pahregahjuse, ar to faweenofees un pee kara nemis dalibu.

Telegrafa siinas.

No Peterburgas, tai 21. Juni. Us Batumu atnahlfufchi jauni Turku kara-pulki un generalis Olobfshio, kas pee Muchaestates stahweja, tai 17. Juni ar fawu pulku atpakat dewahs. Tai 15. Juni generalis Michasowss pee Dschamfshiras usbruka eenaidneekam un to stipri fakahwa. Turki kausfchanā weda fahrtigis kara-pulkus ar leelgabaleem un Egipetes polihga pulkus. Lai gan eenaidneeks ari no faweem kara-fugeem fchahwa, tad tatschu muhsjei pasaudeja tikai 250, kritufchohs un eewainotohs lohpa fashaitoht.

No Kronstadtes tai 21. Juni. Wafar wakarā tas no Rigas braukdams pasafsheeru damifkugis „Leander“ usfkehja us flinti, zaur ko tika stipri apflahdehts. Lihdsbrauzeji (pasafsheeri) tika nonemti. Rugis fchodeen eebrauzā ohftā.

No Bukarestes, tai 21. Juni. Firts Escherlaski ir par gubernatoru Bulgarijā eezelts un fcho amatu usnemdams Ternowā nometees. Bulgaru weetneeku zelfchana jaw eefahhta. (Bulgarija tagad stahw sem Kreewu pahrwaldibas.)

No Turn-Sewerinas tai 20. Juni. 2000 Rumeneeshu pee Betales bes lahdas kausfchanahs par Donawu pahregahjufchi un Turku rohbeschas eegahjufchi. Wina leelais pulks pee Grusas, kur tilts pahrtahfhts, par Donawu pahri ees.

Gelshemes sinas.

No Rigas. Scho pirmdeenu mums Nibsneekeem bija Ahwa pehrkona laiks, tā ka pehrkons ari eespehra un prohti Ilgezemā. Sibens trahpija weenu kohku un no kohka pahrgahja us to tur turumā buhdamo, jauno dimtahschu ehku, kas tuhliit aishdegahs. (Scho mahju alusbruhscha ihpafschneeks E. Puls few buhweja par dshwojamu ehku.) Kad uguns dsehfeji peesteidsahs, tad neween mineta ehka wairs nebija glahbjama, bet ari ohtra masaka ehka jaw tā bija aishdegufehs, ka no glahbschanas nebija neko dohmaht. Uguns-dsehfeji zita neko newareja dariht kā par tam gahdaht, ka lai uguns tablati ne-issplatahs un tas ari witeem isdewahs, tā ka bruhsis pats un zitas fahnu ehlas palika no uguns ne-aistiktas. Notikufe flahde teel rehlinata us kahdeem 10,000 rubtu.

No Dubulteen nahl sinas, ka tur sahdsibas fahkoht wairotees. Weidsamā laika kahdās 13 weetās sagli celausufchees. Lai schahdu nebuschamu waretu isnihzinahht, tad wajaga wairat polizejas fargu, jo ar teem fargeem, kas polizejai schim brihscham esohht, nepeeteekoht, ja gribetu tureenās eedshwotajus no sagteem pafargahht. Lai schini buhschanā wifu pirmis zil neko waretu islihdseht, tad tureenās bahdes-weefseem buhtu jatura naktis-waktneeki, zaur ko ari drohschiba tiktu pawairota.

No Chrgemes. Kahds buhwmanis, kam es wina warmahzibu llahji atklahju, atreeddamees melleja, kas lai mani „awises isshohbojohht.“ Pee daudseem tai leeta palihdsibu ismellejees un no wifseem atraidihis, tadeht, kad gohda wihram ari zita gohds ir dahrgs, tam tomehr ir laimejees kahdu — — sch. l. atrast, kas eefsch „M. w.“ Nr. 21 sch. g. nu nehmahs stahstihht pahr kahdu, kas aplahrt gahjis, durwis tikufchas rahditas u. t. pr. Kad nu tas rakhs ir tahds, ka neklam newareja prahla nahht, ka zaur to buhtu es aishahrts, tad — — sch. l. topat ar wina gohdajams draugs, nehmahs nu daudseem eesahstihht, kad tas rakhs us mani shimejotees, tadeht luhdsu zeen. lastajus manim atkaut — — sch. l. kahds wahrdus atbildeht. Zuhš — — sch. l., kā fohlijatees, tā ari nu efat eefsch „M. w.“ Nr. 21 pehz „Zuhfu“ dohmaht mani aishahrtschi, bet scheit man jafaka, ka tas rakhs man bija pawifam swefchs; tā ka es pats lohti brihtijohs par to aplahrt gahjeju un man ne fapni nebuhtu nahjis, kad manim pehz tam stahstijis, kam Zuhš pafchi tuhliit stahstijufchi, ka tas us mani shimejotees. Tapat wehl gribu peemineht, ka Zuhš isfmeeschanas sinā deesgan gudri efat, jo kad Zuhš manim draudedami (kahdu labunu Zuhš zaur to dohmajat no manis dabuht, naw manim isprohtams) stahstijat, ka mani buhschoht „awises“ celikt, tad Zums pawifam bij zitadi wahrdi. Bet kad es Zums atbildu, ka to warat dariht, tadeht, kad tanis wahrdās naw tā masaka pateesiba, kas waretu us mani shimeetees, tad Zuhš tuhliit efat ar fawu „kreetno“ draugu zitadus teikumus leetajufchi. Ak gohds, kas stahw zitu launā!

No Zuhš — — sch. l. fawā rakhsa sinajat, to war flaidri par muldeschamu nosaukt, kā ari to rakhsitaju pafchu par par „plahnprahniu.“ Warbuht, kad Zuhš praweets efat un wiltus praweefschu garā us preefschu paredsat, ka tahds us preefschu nahks un buhs atrohdam, kahdu Zuhš peemineetā weeta aprahstiat, tad luhdsu manim peedoht, jo wainigs jaw ne-esmu tadeht, kaut gan Zums zaur scho rakstu esmu pretojees, kā Zuhš pafchi daudseem stahstiat, ka tas us mani

shimejotees. Bet nenemfeet launā, kad no Zums teifschu prahniu, nahz mahjās pee tahdeem, kas wairs ne-atslahrsch, l. wini dara.

Zuhš rakstat: „ — — — — bet kreetnis palaidnis efoht. Schē Zums waru, tapat ar Zuhfu „kreetnam“ draugam, gohda leezibu israhstihht, ka Zuhš abi pafchi efat ka gohda ihstien wehrtes, kam to wahrdu, kā gohda sehgele war peelitt.

Sawu raksteenu beigschu ar teem wahrdem, ko Zuhš gan us mani efat gribejufchi shimeht, bet kas it ihpafchi Zums pafcheem ar fawu „kreetno“ draugu peepaf un ko ari negribo Zums leegt. „Gauschi noschelojama leeta, ka tahdi flint atrohдах, kuzi strahdaht newihschodami us tahdeem darbeem iseet, no kureem daudseem war pohsts un leela nelaima zelteed.“

Weidsiht luhdsu zeen. „M. w.“ redakziju scho manu raksteenu bes pa-ihfinafchanas tuwakā numurā usauemt. Zee ka wina to laipni darihs un neleegs nepateesi apwainotom weetinu, kur tas war attahfnotees. Kā ari to, lai zeenlastom reds, ka deesgan rohдах tahdi, kuzi gan wifabi tiklo ohtra gohdam flahdeht, bet pafcheem tahdeem jaw fen gohdinifschudis un pa kahjahm mihdihis.

Buhtu gan fawu ihstu wahrdu parahstijis, bet tad jaw — — sch. l. teiks: Waj tas us Zums shimejajs, kur ar winam buhtu tairniba, jo, kā jaw teizu, tas nekahdā wifch us mani neshimejajs, bet tik — — sch. l. ir laipni manim to peefawinajis, tadeht parahstijchohs, to no wina manim nosauktu.

No Wilandes. Kā „Gesti Postimees“ sino, tad Wiland tai 1. Augustā tikfchoht notureta tureenās kreises pagasta wezako fapulze. Kahdas leetas nahks pee pahrspreeschanas tas awises wehl naw bijis lasams.

No Wero. Kā „N. D. 3.“ sino, tad tai 4. Juni Wero kreises pagasta wezakee noturejufchi fawu pirmo fapulzi sen brugu-linga barona Maydell l. wadischanas. Pa leelata dalai nahza tahdas pafchas leetas pee apfpreeschanas, kahdas Wilandes un Lehrpates kreises pagasta wezako fapulze tita apfpreestas, prohti pee apfpreeschanas nahza: kahdi lihdselli buhtu isleetojami pret firgu sagfchannu, kā buhtu wasanku staitis bes pafschm aprohbeschajams un kā buhtu nodohschanas no ahropuf draudses dshwodameem lohzeekteem peedsenama u. t. pr. Pee schihš fapulzes wehl tas peeminams, ka wina fawu protokoli leel rakhs eespeest un katram schihš kreises pagasta wezakam peefuhht.

No Bengrowas pafneedi „Gološs“ schahdu sinu: Bengrowas aprinki Gremblowas draudse tureenās katotu preesteris Ahdams Nasalskis nodarijis diwlahrtigu noseegumu, prohti wiafch naudas kahribas deht nonahwejis fawu brahla feewu un gribejis nokant fawu brahli, Franzi Nasalski. Schis prohti Franziš Nasalskis, pee dshfeszeta deenedams fawu maili pelnijajs. Brahlis ar fawu feewu turp nogahja. Kameht schis kahdas darischanas deht aishahja, tamehr preesteris ar fawu brahla feewu pagahja pastaigatees gar rudsu lautu; bet weens pats pahrnahja. (Wina brahla feewu diwi deenas pehz tam atrada rudsu laukā noschautu.) Kad brahlis wafani no fawahm darischanahm pahrnahja, tad preesteris wiru us aizinaja, gulamā istabā ee-cet, lai waretu luhgschanas rakhsu pee ffohlas preefschneeka farahstihht. Kameht brahlis rakhsu preesteris winam no palatas usmeta walgu us kaku un schwanig dams teiza: Gelsh wahreda ta tehwa, ta dehta un ta swelch gara! Schkirees no pafauls!“ Brahlis fahla presi turetees.

Preesteris redsedams, ka newareschoht winneht, islikahs pawifam zitads, nobutschoja sawu brahli fazidams, ka wian titai gribejis pahbaudihht. Brahlis apmeerinajahs, bet kad pehz kahda brihtina preesteris ar rewolweri eenahza un diwreis uf sawu brahli schaudams, tam peeri faskrambaja un ausi jafschahwa, tad brahlis wairs neschaubijahs pahw wina launu nodohmu un steigfchus islehza pa lohgu ahra, gribeja sirgu dabuht un prohjam aisbraukt. Bet laudis winam negribeja siegu doht; jo preesteris teem bija eeteizis, ka wina brahlis esohht prahta apjuzis un gribejis fewis nonahweht. Wehlah tiffchu laudis pahw eewainoto apschelohjahs un to tad uf flimmizu aifweda. Tur winsch sawa brahta usbrufschanu isflahstija un ta tad tas no teefahm tila zeeti fanemts. Minetais preesteris Abdams Nofalaki ir 30 gadus wezs, ar patihlamu feiju un sawu mahzibu garidsneeku augstlohla beidsis.

No Oreses. Pee Ardahanes uswarefchanas muhfeji sawangojia ari weenu Paschu (Ali-Paschu). Ka „Oreses wehst-neke“ sino, tad minetais Pascha uf Oresi atfuhthits, kur winsch lihds tahlakai nofazifchanai palikfchoht dshwoht. Us Oresi ari tilfchoht aifuhthiti drihsumā wehl kahds 100 sawangotu Turku.

No Odesas. Ka „Birschas awise“ sino, tad Odesas ebreeschu (schihdu) draudse eetaifijuse mahzibas fundas, kurās jaunelles teel ismahzitas par flimneeku lohpejahm, un tamdeht usajinajuse jaunās ebrestes (schihdeetes), kam patiktōhs, lai estahjotees schinis mahzibas fundās. 18 jaunelles schim brihsham jaw peedahijuschahs un winu flaitls deenu no deenas wairojahs. Schini pulkā ari atrohnahs tahdas jaunelles, kas augstakas flohlas zauri gahjuschi un ir bagatu wezalo meitas.

— Ka lasitajeem sinams, tad Odesā ischlahs zaur andeles lawefchanu leels noudas truhkums un tā tad dauds namu tila eekihleti un teem bija janahl pee pahredohfchanas. Tagad nahk sinas, ka muhfu ischeligais Keisars scho namu pahredohfchanu atzehlis.

Kara sinas.

Sigahjuscha numurā sinojam, ka muhfeji pahgahjuschi par Donawu; tagad waram sinoht, ka atkal weens kara-spehls no 30,000 par Donawu pahgahjuschi un, ka rahdahs, tad Turki, nedrihstedami jeb negribedami muhsejeem preti stahtees, swiri atkappjahs, laikam ar to nodohmu, wairaf isdewigā un apstiprinatā weetā fapulzetees un tur muhseju usbrufschanu nogaidihht. Muhfu kara-pulkeem tas nahk par labu, ka Turki atkappuschees, jo wineem nebuhs pee paschas Donawas jahs nahs, bet kara-lauks tiks tahlaki eenaidneeka seme aizelts un tā tad atkal fohlis uf preefchu. — Russchukas pilschhta teel apschaudita un ka dsird, tad muhfeji (sigahjuschas nedetas beigās) aistifuschchi jaw lihds Ristendsches dselszelam. — Selam tahlakai par kara-notikumem sinojam, pirms kahdu wahrdū fahsim pahw kara-wihru aplohpschannu. Kahda Wihnes awise raffia pahw scho buhshannu tā: Kreewu waldbiba zitadi kara-wihru aplohpschannu eegrohfsijuse, ne tā tā to lihds schim mehdsā dariht. Lihds schim armijas pahwaldbiba pate wifas waijadsigahs leetas eepirka, bet tagad wina ir peenehmufe liferantus (preefchu apgahdatajus), kam wifas preefsch aplohpschanas waijadsigahs leetas ja-avgahda. Armijas pahwaldbiba tilai usdohd, kas wifs ir waijadsigs un liferanteem tas ja-avgahda ritigā kahrtā un laikā. Dee diwi lungi, Gorwig un Kaben, ir scho apgahdashannu usnehmufchi. Schim brihsham armi-

jas waldbiba nolikufe, ka Rumeniā kahdās 120 weetas magahshnes ja-eetaifa, kur waijadsigee krahjumi noguldami, lai ihstā laikā bes lawefchanas war tikt peefuhthiti. Breefch us-turas ir apgahdati: milti, rihfa, putrami, grubbes, brandwihns un maisē, bet maisē tilai preefsch marscheeredameem kara-wihreem. Dee kara-wihri, kas lehgeri stahw, dabuhn miltus un zep paschi maisi. Galas apgahdashanna noteel zaur regimentes komandantu, kas to no liferanteem fanem, tapat ari siphulus, dahra falnes u. t. pr. winsch no liferanteem fanem, ka ari tehju un zukuru, kas tad rohthem teel isdalihhts. Rats saldatē par deenu dabuhn 3 mahzinas maises un diwreis siltus ehdeenus (pufdeenā un wakarā.) Us katru saldatu teel dohti 7 kap. par deenu preefsch galas, dahra-falnehm u. t. pr. Bawehlehts ir, ka katram saldatam waijaga pa deenu dabuht 1 mahzinu galas; brandwihns un tehja pahrmihjahs un prohti tahdā wihse, kad winsch wairaf tehjas dabuhn, tad winsch dabuhn masal brandwihna un kad wairaf brandwihna, tad atkal masal tehjas. Lehgeri teel wairaf tehjas dohta un pee marscheerefchanas wairaf brandwihna. — Gruhstala israhdi-jahs sirgu aplohpschanna, jo sirgeem bija japeeteel ar wezu feenu un ar tahdahm ausahm, kahdas tur dabuja. — Schellahht ari japeemin, ka muhfu armijas galwas lehgeri tilfchoht isloista kara-wihru awise, kurai buhs schahda fatura: 1) armijas-pawehles, 2) listes par pagohdinaschannahm, 3) sinas no kara-laukeem, 4) telegrami is Giropas Kreewijas, 5) paschas sinas pahw eewainoteem, kritufcheem un mirufcheem, 6) priwat-sinas.

Kā kahda Peterburgas awise sino, tad Turki beidsamā laikā atkal breefmu darbūs pasrahdashuschi. Pee Budjakas bija kautinisch siarp Turkeem un Kreeweem un tur Turki pehz sawa eeraduma fahka sawas breefmas nodariht. Kur wini kahdu Kreewu wareja rohla dabuht, tam tuhli galwu nogreesa, tuhlahht ari wairaf saldatu lihkus atrada, kas breefmigi bija falapati un fadursiti. Kahda rohthē saldatu no muhsejeem redseja, ka Turki eewainotohs un wargineekus breefmigi mohzija un pazeest newaredami wini ar sawahm bajoneteem Turkeem usbruka un tohs fakaudami aifosina, zaur to muhfeji schini kautinā palika tee uswaretaji. Tai 11. Juni atrada Matschinā trihs feewas nokautas lohpa fasetas, breefmigi fadursitas un eewainotas.

— Jaw sawā laikā peeminejam, ka muhfeji par Donawu pahri eedami eeguwa Dobrudschu; tagad peenahfuschas paschakas sinas, no kurahm tahs jo swarigahs schē usshimesim. Zaur sawu nomeschanohs un apzeetinaschannu pee Galazes un Brailas muhsejee eeprehja par Donawu pahritikt un tā tad tahlakai Turzija eefschā kluht. Par isklaidroschannu japeemin, ka tas weenigais dselszelusch, kas muhfu schijeenas kara-spehklus ar Kreewiju zaur Rumeniju saweeno, schē lihds Donawai fneedshahs un ka schi saweenofchanahs buhtu tikufe isjaukta, ja muhfeji to tittu pahw Seretes upi pee Barboschi nebuhtu pee laikā sawā rohla dabujuschchi. No ta laikā, kur pahri-eeschanna pee Galazes par Donawu notika, muhfeji ir daschās weetas par Donawu siarp Galazi un Nikololi pahgahjuschi un uf preefschu dewufchees, tā ka schini apgabalā Dobrudschā ir gandrihs no Turku kara-pulkeem tufschā. Wini tur tilai waretu nahkt, kad wini is kahdahm apzeetinatahm weetahm tittu isfremti, bet las wineem nefe nelihdschu.

Muhfeji, kā sinas pa Wihni atrahfuschas, Matschinu eenehmufchi, ir dewufchees uf deenwidus pusi, tur tahs pils-

fehthas Babadagu un Tchernawodu eenendami. Starp schim abahm pilsfehthahm netahlu no Ristendsches tuwu pee Melnas juhthas Turki fahf famus kara-pulkus fapulzi-naht un fapulzejuschees raudsihs muhfejus pee tahlal-eeschana-s laweht, jo wairal wini nehphehs, ka tilai laweht. Pawifam tur esohht Turkeem kahdi 25,000 saldatu, kas pret muhfu kara-spehlu nelo nehphehs isbariht. Ihpafchi parah-dahs Turku kara-wadifchana leela neweikliba, jo wini famus kara-pulkus par dauds isleedejuschi un tamdehl ar teem peenahkami newar preti turetees. Turklahht ari japeemin, ka muhfu kara-fugeem isdewees, pee Melnahs juhthas krasseem daudslahht atnemt Turku andeles-fugus. Schi buhshana flaidri peerahda, ka muhfeji schini apgabala labaki un derigaki istah-diti, jo zitadi wini to nebuhtu spehjuschi isbariht. — Pahh Dobrudschu runadami peeliksim kahdas sinas pahh to, ka tur isstatiyahs, kad muhfeji tur nonahza un Turki patlaban bija aushjuschi. Kahds awischi sinotajs raksta ta: „Behz ilgahs greuhthas jahshanas,“ ta minetais sinotajs raksta, „es nupat nonahzu Hirsowa un nelad tahs behdas un pohstu ne-aismir-sichu, ko es us fawa zeta dabuju redseht. Watar (tai 13. Juni) tas Turku kara-wadonis, kura pulkam es lihdsa gahju, dabuja sinahht, ka Kreewi tuwojahs, nu til lihds to sinaja, wiasch tuhda pawehleja, lai us marscheerefchamu gatami, un isfamifuschu gaidija us pawehli, ka wareschoht prohiam dohtees. Pulkstien pufzet dewinds jahja weens majors paskatitees pehz eenaidneekem; bet til ko wiasch kahbus pahrisimts fohlu bija jahjis, kad wiasch issaukdams: „Kreewi nahht!“ fawu sirgu apgreesa. Wairal Turki iskrehja un eerandija, ka Kreewu kara-pulki tuwinajahs, kas Turkus gandriht bija eeslehguschu. Breesmigas isbailes fagrabha Turku kara-pulkus; neweens Turks nedohmaja us preti tureschanohs, bet kates steidsahs us behghschamu. Teltes tika noxemtas un fapakatas un pa laklu un galwu padewamees behghschanai. Behghschana jeb atlahp-schana tilkam weetas no kauschu pulkeem kaweti, kas us zetu bija nostahjuschees; bet mums bija jasteidsahs, jo Kreewu kasaki mums bija arweenu tuwali us pehdahm, lihds beidsiht to weetu safneedsam, tur Kreewi mums wairs pakal nedsinahs.“ Ta raksta minetais awischi sinotajs. Pa tam sinas atnah-kuschas, ka ais mineta Turku pulka Bulgareeschu zeemi fahzehlusches us dumpi.

— Pahh Montenegreeschu kazu ar Turkeem runadami waram jo preegigas sinas pafneegt. Lai gan Montenegreeschi arweenu duhshigi bijuschu un wairal reisu ari Turkus fakah-wuschu, tad tomehr beidsama laika wini no Turkeem, kas ar leelu pulku bija usbrukuschu, tika dsenati un Turki jaw fahla sipri ween Montenegras rohbeschahs tahlaki dohtees. Jaw runaja, ka Turki dohshotees us Montenegras galwas pilsehtu. Bet tagad atnahkuschas sinas, ka Montenegreeschi wifus speh-tus fanehmuschu un Turkeem preti stahdamees tohs fakawuschu un is fawahm rohbeschahm isdinuschu, ta ka tagad wairs neweena Turka Montenegras rohbeschahs ne-atradihhs. Schis kaintinsch, kura Montenegreeschi Turkus fakaudami is fawahm rohbeschahm isdina, ir bijis breesmigs kaintinsch, jo us karalanku Setas eeleija Turkeem bijuschu 6000 nokauto. Schini kaintina tika fakauts Suleimans-Pascha. Tas bija ta: Turki Montenegreescheem usbrukuschu no diwahm pufschm: no deenwidus pufes Ali Saibs-Pascha un no ohtas pufes minetais Suleimans-Pascha. Ali Saibs-Pascha tika diwi reifas (tai 13. Mai un 2. Juni) no Montenegreescheem pilnigi

fakauts, ta ka tam bija ja-atlahpjahs atpakal us Albaniju, Suleimans, gribedams Ali Staibam preti eet un ar to faweenotees, dewahs Montenegras rohbeschah eesfcha. Schi nu Montenegreeschi winam usbruka Setas eeleija un pawifam fakahwa, ka jaw tilkam sinajuschu. Ra tagad tahs leetas stahw, tad gan til driht Turki nedohmahs Montenegreescheem usbrukt. Montenegras kazu ar Turkeem wifpahri apskatotes, newitohht jadrasa: Ko nu Turzija panahkufe ar Montenegru kazu eesahhdama? Wairal nelo, ka kreetnu kahweenu.

— Kahda buhshana muhfeji Matschinu atrada, kad Turki to patlaban bija atlahjuschi, pahh to kahds Wihtnes awischi sinotajs raksta ta: Kad Kreewu kara-pulki Matschina eegahja, tad wini atrada bohdes islaupitas, mahjahm durwis islaustas, mofchejas (Turku basnigas) un teefas-namus tufschus. Birna azumirkli ari neweenu zilweku neredseja. Tee bija pagrabds paflehpuschees un nesinaja, waj drihttetu pee gaismas nahht. Nelaimigee bija til dauds zeetuschu, ka gandriht wairs nehpheja ne preku fajust tagad, tur wini zaur Kreewu eenahfchamu no Turku breesmu darbeem bija atfwabinati. Turklahht wini ari bihjahs no eesahhdama no kasakeem. Tee Kreewu kara-pulki, kas pee Bizilas bija uswarejuschi, peektdeenu wehi nebija lihds Matschinai nahkuschu. Wiru preefshpulti titai festsdeenu turp nonahza un lihds ar teem atnahza ari tee pulki, kas no Brailas Kejjara flahthuhshana bija nahkuschu. Nu ari pilsfehthas eesfchwotaji bija zil nelo pee duhshas nahkuschu. Ar faweem preestereem kohpa dewahs Kreeweem preti, lai waretu famus atfwabinatajus apfweizinaht, kad beidsama brihdi (Turku) Tscherkeschu pee nelaimigeeem kaintineem fawu spehru-dabu israhdiya. Wifas bohdes un preefchu-magashines bija islaupitas, neweenas durwis, neweens lohgs nebija palikuschi wefeli, wif lohpi bija aisdishiti. Tscherkeschu spehru daba tai kaintina us Garbinos kahnajeem parahdijahs fawda leelaka lohpiya. Lai gan wineem pret usbrukdameem Kree-weem bija jaturahs un no wina lohdehm jafargajahs, tad tomehr wini newareja nozeestees, us krituscheeem, miruscheeem un eewainoteem ne-ufkrist, lai waretu teem degunnis un auis jeb zitus kahdus lohjektus nogreest. To redsoht ari Kreewu sal-dateem breesmigs ihgnums fahzehlaks un daschs gribeja Tscherkescheeem ar tahdahm paschahm breesmahm atmahfahht; bet pee kahrtibas un rihzibas eeradinatee Kreewu saldati to nedariya, turklahht ari kara-wadoni par tam gahdaja, ka nelahdas nekahrtibas jeb pahrestibas nenotiktu. — Matschina eenahkuschu, Kreewi atrada leelus pulwera un patronu krahjumus pagrabds. Turkeem bija papilnam patronu, katram saldatam pilna johsta, bet wia: schahwa bes mehrla, ka ari wina pulki kahwahs bes wadifchanas. Tai pascha deena wehlaki ari tika fakerti trihs Baschi-Boschuli, kas spioneem gribeja eesteektes. Ta raksta minetais awischi sinotajs, mums no fawas pufes tilai ta sina japeeleek, ka Matschina, kamehr ta muhfeju roh-kas atrohnahs, ir par kahrtibu un drohshibu gahdahts. Mofchejas teef no muhfu saldateem apfargatas. Turku semneek, Kreewu kaintibu un zilwezibu atshdami, wed drohshu un bes bailehm fawas prezes us Matschinas tirgu pahredoht, is ta ka Kreewi nebuhtu wina eenaidneeki, jo no Kreeweem wini nebihstahs, bet no Turku saldateem gan.

— Pee Simnigas muhfeji buhweja tiltu lihds Sitowai, bet ahtra buhwefchana tika kaweta zaur wehtu, ta ka kara-pulkeem waijadseja us laiwahm pahri eet. Pahh tam nu pafneeds kahda Anglu awise plashakas sinas. Starp tahm wee-

rahm, kur pahr Donawu waretu pahri eet, ir ari ta weeta
 pee Simnizas peemineta. Kad nu Simnizas pilsehtu, kas
 dauds labaka naw par netihrumu kaspeli, ko faules karstums
 par putekleem pahrwehrschi, — kad nu scho pilsehtu atstahj
 un us Donawu dohdahs, tad nonahl us lahdu stahwu weetu,
 kur zefschi un wisi kas tur eet, teef no putekleem aplahiti.
 Zitadi tureenahs leijsa ir faufa, bet upites tur zauri welkaks
 un ir daschi masi purwischi. Rahdu juhdsi tahlumä neredi ne-
 weena kohka, tad tahlaki kahdus wihtolus, kuru sari Donawä
 eesleijahs. Sem scheem wihtoleem ohtredeem wakara fapul-
 zehahs laiwinas un kara-pulki un pulksten 11 nakti wini
 pahrbrauja par Donawu us Turku kraustu. Gan bija salda-
 teem un laiwahm ko zeesti no Turku schauschanas, kuzi no
 diwahm fkanstehm schahwa, ihpajchi ar weenu leelgabalu wini
 labi mehrleja un tä tad ari kahdu fskahdi nodarija. Ne ko
 par schauschanu nebedhadami Kreewu laiwas brauja schurp un
 turp un gaismai austohit bija til dauds saldatu us ohtre kraustu
 pahrwesti, ka wareja Turkeem preti stahtees. Turku preti-
 stahschanahs ari newar nelahda stipra buht bijuse, jo zitadi
 wini tafschi buhtu spehjuschi 208 laiwinas aiskaweht par
 tahdu platu upi, kahda ir Donawa, pahri braukt. Dragu-
 mirowas diwisija (kara-spehla nodala) ar fawu duhschigo ko-
 mandeeri pirma pahrgahja. Mas upes lihsums wiwpuhs
 kraffa bija ta weeta, kur Kreewi pee malas nahja un wehl
 tagad fawus pulkus nowed. Turki ar faweem leelgabaleem
 jaw pulksten 1 aiskwikhahs prohjam. Us Donawas Turku pusi
 kraffa redsamahs semas klintis un stahwi krauti, tad kalni aisk-
 wikhahs pa pakahpenehm pazeldamees. Te Turki buhtu wa-
 rejuschu labi preti turetees, bet wini fawu labumu mas ko
 eewehroja. Kreeweem par labo rohku, Siftowai preti, stah-
 weja baterijas, kas pastahwigi schahwa un tä tad Turku preti-
 turetschanu atbalsiija. Pa kreiso rohku no nostahschanahs
 weetas, sem wihtoleem paslehptas, bija atkal baterijas. No
 schim baterijahm wareja redseht Turku kara-laiwas, kuru
 starpä ari weens kara-lugis. Kä tas notika, ka schihis fkan-
 stas un kara-laiwas un lugis nespehja Kreewu pahreefschanu
 laweht? Starp pulksten 1 un 2 tika pirmahs Kreewu leel-
 gabals pahrwesti un nostahdihts un no schi brihscha Turki
 wairs ne-cedrohschinajahs pretotees. Ja dauds, tad Kreewi
 pawisam ir saudejuschi kahdus 200, ja wisus farehkina kohpä,
 krituschohs un eewainotohs. Pehz pusdeenas redseja Kree-
 wus pa kalnajeem kappjoht un Siftowu fasnedsjoht. Tä
 raktia minetais awischi sinotajs. Mehs no fawas puses wehl
 peeleskam, ka pahreefschana par Donawu bija til weilli idar-
 ita, ka dauds masal bija pametumu neta to eefahkumä doh-
 maja. Kahda zita ahrsemes awise isrehkinajuse, zil pawisam
 Turkeem ta kara-spehla efohit, ko Kreeweem preti stahdiht, un
 fawä farehkinajumä nahit pee ta gala fpreeduma, ka Turkeem
 neween dauds masal saldatu (kad ari wisus saldatus is zee-
 tohlschneem isnemtu), bet saldati paschi dauds neweikligati un
 netahrtigati, no kara-wadoneem ne runahit.

— No kara-lauka Mijä bijuse schahda kauschanahs. Tai
 11. Juni generalis Olobschjo usbruka Zichedjirei. Genaid-
 neeki sibwi preti turejahs, pee kam schahdas buhschanas wi-
 neem bija par palihgu, prohiti tai no wineem eenemtä weeta
 bija kohki nojist un kruskim schkehrsim tschupäs famesti,
 weens brunu-lugis un tad daschi tureenahs eedshwotaji. Wisu
 deenu sibwi kahwahs; muhsu kareiwji ka lauwas zihnijahs
 un pret wakarä weenu datu no eenaidneeku fkanstehm uswa-

reja. Us muhsu pusi krita palkawneeka leitnants Derejews;
 eewainohts tika 4ta strehlneeku batatona komandants, ta pascha
 batatona leitnants Popows, Biatigorstas regimentes major
 Ulanows un apalschleitnants Lewizki, Sakatalas regimentes
 kapteinis Gufafows, apalschleitnants Schagin-Girei, leit-
 nants Ledochowaki, leitnants Lahofche un leitnants Abuladse
 un druschinu ritmeistars Tschcheidse. Bes tam wehl krita un
 tika eewainoti 400 saldati. Tai 12. Juni eenaidneeki ap-
 nehmahs usbrukt muhsu kara-pulkeem pee Samebas. Isch-
 lahhs sibwis kautinschi, kahwahs 10 slundas, bet Turki tika
 breefmigi sakauti un dauds aplauti zaur kartetschu schauschanu,
 ka ari ar bajonetehm nodurti, tä ka wini atkappahs. Dum-
 schas nakti deht muhsjeji newareja eenaidneekus tahlaki dsenahit.
 Eenaidneeki tika waditi no Derwischa-Paschas. Mehs pasau-
 dejam schini kautinä 150 saldatus.

No Konstantinopeles. Kä no tureenahs teef sinohts, tad
 Konstantinopelē tika pa dalahm atnahkuschas sinas pahre
 Kreewu pahreefschanu par Donawu; pilnigas sinas sultans ti-
 kai dabuja no Anglijas un Ausrrijas weetneekseem. War gan
 dohmaht, ka sultanam tagad ap firdi. Lai gan laudim schah-
 das nelaimigas sinas flehpi, tad tomehr wini dabuhn pa
 druschinahm sinahit, un ar to peeteef wina nemeeribu pawai-
 roht. Bes kara-nelaimes un kauschu nemeereem sultanam wehl
 ir ruhpehtu deesgan par naudu, jo Turzija ir leelu leelais
 naudas-truhkums. Sultans, newaredams pee naudas tikt, gri-
 beja schahdu siki idarikt. Bijuschais sultans Murads, par
 sultanu ezeltis, eekihlaja fawus dimantus bankas lungam Kri-
 stiati, no ta panemdamis wairak neta milionu rublu, muhsu
 naudä rehkinajohit; bet winam ar scho aisknehmumu nepeetika,
 winschi zaur fawu fwaini lika wehl aiskneemtes kahdus 300,000
 rublu. Par wisu scho parahdu tika eekihlati par kahdeem
 2 milioneem krohna dimanti. Bankas lungs, dimantus ba-
 bujis, tohs aiskuhitija us Parishi un ari to prasito naudas
 sumu aisdewa. Tagadejs sultans, to nolihgumu pahre Murada
 naudas-aisnemumu par pilnigu ne-atsihdamis, pagehr no mi-
 neta bankas-lunga, lai tas eekihlatohs dimantus atdohdoht,
 bet tas bes naudas nedohd un kur lai sultans naudu nem.
 Bankas lungam pascham sultans neta newar padarikt, jo
 winschi schim brihscham dsihwo Pacihse, bet winam ir dauds
 muischi Turzija; ja winschi nu dimantus ne-atdohs, tad sul-
 tans winam tahs muischas atnemis.

— Jaw diwi gadi pagahjuschi, kad Herzegowinä nemeeri
 ischlahs, eefahkumä bes kahdas leelakas eewehroschanas, bet
 schee nemeeri arweenu wairak isplatijahs, lihds tagad tahdu
 plaschumu fasnegguschu. Muhsu laikos gan steidsahs wisu
 ahtri nobeigt, bet Turzijas leeta naw ahtri nobeidsama. Gadu
 fimteni ir pagahjuschi, dauds karu ir iskaroti, lihds Ciropa
 pee ta fpreeduma nahkuse, ka Turzija wairs nebuhs usturama.
 Nr Turziju ir pawisam fawadi gahjis. Kad Muhamedani
 Ciropä eelaususchees draudeja wisu krittigo Ciropu isnihzinahit,
 tad wisi tureja naidigu prahit us Turziju; war fahit, ka no
 1453scha gada fahkoht, Ciropa us tam isgahja, lai waretu
 Turku is fawahm rohbeschahm ahra dabuhit. Bet kad Kreewu
 keisareene Katrihne fahka semes-gabalus pee Melnahs juhrah
 eeguhit, tad Ciropas politika fahka pret Turziju grohstees; nu
 wairs negribeja Turku is Ciropas rohbeschahm isdihit, bet
 wina walsti Ciropä ustureht. Tas notika lihds Krinas karam,
 kur puf Ciropas nahja Turkam palihgä, lai wina walsti wa-

retu ustureht; het tagad Ciropa atkal pee tahs aishfchanas kluwufe, ka Turzija naw usturama.

No Numenijas. Kà lastajeeem sinams, tad Numenija pawisam atfazijusehs no Turzijas, tad tomehr Numenija ari atrohdahs tahdi, kas us Turziju tura labu prahtu. Scheem Turku draugeem beidsama laikà naw labi weizees, wini tila peekerti, ka wini Turku kara-wadoneem laisch sinas un starp teem ihpafchi Franschu konsula sekretteris beefchi ween farakfahs ar Demanu-Pafchu, fazidams, ka winsch to daroht Zona Gikas deht, kas fenal bija Samosa par waldneeku. Numenijas waldbiba to manidama un sinadama, ka fleepi teel sinas Turkeem laistas, stingrohs kara-laika likumus islaida. Pehz schahdeem likumeem turedamees tad ari ir tai 10. Juni 5 spionus peekehrufchi, kuru storpà atradahs 3 schihdi, kas leijup Grujas gribeja ar laiwiau par Donawu pahrbraukt. Ismellejoht tad ari skaidras peerahdischanas atrada, ta ka winus par spioneem wareja atsiht un notesaht. Pehz kara-laika likumeem peekerti spioni teel noschauti un ta tad ari minete spioni tika noschauti.

No Serbijas. Pahr Turzijas leetu wispahrigi runajoht ari daudsfahrt teel peemineta Serbija, un politikas-wihri tura daschadas dohmas, waj Serbijai wajadsetu peedalitees jeb ne-peedalitees pee tagadeja kara. Pahr Serbijas isturefchanohs pret karu Kreewu awise „Pyec. Mips“ raffta ta: Ta wajadsiha, ka Serbijai pee tagadejeem kara-darbeem buhs janem darbige peedaliba, ar katre deenu paleel jo manama neween Belgrade, Serbijas galwas pilsehta, het ari wifa Kreewija Turzijas leeta nelekohs buht pilnigi eewehrota, kamehr weens fwarigs lohjeklis, prohti Serbijas tauta, paleel ne-eewehrota. Serbija duhschigi usachma karu ar Turziju un prohti tahda laikà, kur teem no Turzijas apspeestem Slahweem neweena aistahwetaja wifa Ciropa nebija. Tapehz ari tagad Serbija newar meerigi fkatitees, ka ta leeta, preefsch kuras wina nedi mantu nedi dshiwibu naw taupijuse, tagad tahdam spehzigakam peekristu. Kad Serbija no schihs leetas galigas nospreefchanas tittu atschirta, tad ta buhtu leela netaisniba pret Serbiju, kas, jawu labumu ne-eewehrodama, pirma preefsch Slahwu buhschanas (Turzija) zihnijusehs. Tahda netaisniba noteel Serbijai zaur Austrijas un Ungarijas awisehm, prohti schahda: Ungarija grib, lai Serbija pawisam atturotees no politikas buhschanahm un darischanahm, kas sihmejahs us Turzijas leetu, un lai ta tad Serbija, kad turp-mal tahdas pahrgrohsfchanahs notiktu, paliktu bes eewehro-fchanas un bes kaut tahdas atlihdsinaschanas. Schahda pagehreschana ir lohti nepareisa, tikai buhtu wehlejams, ka turp-malee notikumit schahdu pagehreschana kanna gahstu. Austri-jas waldbiba laikam buhs peespeesta, ja Serbija pee kara peedalitohs, tad Bosnija fawus kara-pulkus eelikt, un Austreefchi ari neschaubahs, ka tas ar laiku ari notiks. Bet til daudj gan japeemin, ka Austrijas ministeri tam preti buhs ka Austrija enemtu Bosniju, lai Serbijai nebuhtu eemeflis us karu fazeltees. Bet ka dohmajams, tad Serbija zaur tam ne-atraufees, nedi ari zaur Ungarijas ministeru draudeschana neliftees fabaiditees, ka to nedaritu, kas winai schini fwehtà leeta darams, het peebeedrofees Numenijas preefschihmei, kuen, eewehrojoht ari Greakija ilgi nelawefees peestahtees.

Wahr plaujamahm maschinehm.

Dohnes strahdneekem paleel arweenu leelatas un wajadsiha pehz strahdneekem pa dafai ari teel pawairota zaur jaunettu eestah-

fchanohs kara-deenastà. Tahda buhschanà semtohpim jayublejal ar masal strahdneekem fawas ptawas un laufus apfohpt, winsch pohrati leelu naudu par lohnehm, algadscheem negri idoht. Seenu jeb labibu ewahskoht daudsfreis ar darbu jayublejstahs, ihpafchi tad, kad leetus beeschaki fahst liht. Ja negrih seenam jeb labibat liht fapuhit, tad janem algadschi, ari malfatu to malfatu. Tahda buhschanà, kur us abahm pahfelm fshahde, semtohpis war islihdsetees, few mafachines eegahdodams, kas deenu no deenas wairak teel pahrlabotas un deriga kas preefsch strahdaschanas paleel. Reis pahr seena- un labibas eewahfchanu runajoht mums buhs wisu pirms ja-eewehro plauschanas mafachines, kas semtohpim wisai derigas. Semtohpis kas few plauschanas mafachines eegahdajufchi, spehja pa deenu libd 20 pubra-weetas noptant, wee kam tikai wajadseja 2 fregun un 1 strahdneeku un wehlat preefsch labibas tuhtu fahfchanas bija wajadsiigas 4 feewas jeb leelaki behrni. Tee zaur tam ustaupitee darba-spehti wareja tittu zitur isleetati, preefsch labibas fakraufchanas un eewefchanas. Semtohpis, kas ritat in zilweku spehkeem strahdaja, tai pascha laikà ritat pufe bija noptahwufchi un ja nu leetus laits eestahjahs, tad labiba tika fowaitata un leelatas fainneezidàs notika leelata fshahde, neta 2 jeb 3 mafachines maffa. Pee seena plauschanas darbs daschreit wehl wairak fheidsams.

Tahdas buhschanas eewehrodami semtohpis pahrfleezinajahs, ka wajaga mafachines eegahdatees, het ta nu galwas laufschana radahs, tahdu mafchinu lai pehrf. Schini leeta gribejami jilneto islihdjeht, raudsihm tahdas sinas pahr plaujamahm mafchinehm pahneegt un katra mafachines fewischtus labumus wiprahdiht, to padohmu peelidami, lai katre pats labi pahrdohmu un pahrbauda, tahda mafchine winam ta derigaka.

Mehs fche leetajam mafachines, kas ar diwi firgeem weegli strahda un kas wisai fmagas nedrihst buht, lai diwi firgi tahs waretu weegli pawillt, tapehz tahs Angtu mafachines no Hornsby & Sons jeb no Samuelson un beedr. Ir pa fmagahm, ja Anglijai naw til laba leeta- un tafama dseljscha, ka Amerikal, tapehz Angteem fawu mafchinu dafas jataifa beefatas un ta tad fmagakas, kamehr Amerikaneeschu mafachines par to teefu ir weeglakas. Kreewijas beenwidàs, kur ar wehrescheem mafachines dsen, ir Angtu mafachines tilpat derigas ka Amerikaneeschu, turpreti pee mums teel leelatas Amerikaneeschu mafachines. No Amerikaneeschu plaujamahm mafchinehm pee mums teel pahredoh-tas diwi fortes, tahs ta nosaultahs Champion (Schampion) un Bufeije mafachines, tapehz ari tahs jo tuwaki apluhstohm. Schampyon mafchine ir ta wezata, het winai ir fawi truhkumi, prohti 1) ka winai nasis aif mafachines eet un 2) ka winai ir ta ta nosaulta greefchanas eeritte, kural gan ir daschadi naseht preefsch seena un labibas. Apluhstohm to pirmo truhkumu tuwaki, ta nasis atrohnaht aif mafachines. Strahdneeks fehd tadeht fahthit us dihteles un winam wajaga appreeftees, lai waretu nafi jeb firgus redseht, kamehr pee Bufeije mafchinehm nasis stahw fah-nus strahdneela preefscha, kas ar weenu aju usmetumu war fregus un nafi pahrrredseht, tapehz ka palafà fehd un ja nelaimé gaditohs no sehdeffa notrist, tad us nafi ne-uskriht. Ir no leela fwara, ka nasis ir nostahdihts. Kad nasis strahdneekem preefscha stahw un winsch to bes appreefchanahs war pahrrredseht, tad winsch war platafu fpaili ptant, bes ka neptautas weetas atlitu un ari atmenus eeradschiht, kas mafchini apfshadetu (kamehr strahdneekam apafak fstatotees tas til weegli naw isdarams); tad ari zaur to, ka trefcha masa lauffone ar fawu platformi weexà lhnija ir ustahdama, kas pee faweldejuschahs labibas plauschanas kohti deriga. Tagad passatissimees to ohtru buhschana, prohti ar greefchanas-eeritti pee jahles- un labibas-plauschanas strahdaht. Kà sinams, tad jahles-plauschana ir par geuhstaka neta labibas-plauschana pee tahdas paschas spailles platuma, ta par peemehru ar to paschu spehku, ar to 4 pehdu spaili sahli war noptant, war 5 pehdu fpaili labibas plaut un tam deht diwas greefchanas-eerittes wajadsiigas no daschada platuma, ta tahdas Bufeije mafchinei ir. Champion mafchine turpreti grib ar weenu greefchanas-eeritti istitt preefsch jahles- un labibas-plauschanas, un ta tad plauti platafi, neta preefsch jahles wajadsetu, un fchaurati, neta preefsch labibas wajadsetu; tur-

slabt arī Champion mašīne ir smagāka preekšā sīrgeem pee teena pfaufchanaš. Winai ir platašs nafiš, zaur ko, ja nelihdfena pfaufchanaš weeta, tik femu newar nopfant; bet turpreti wina (Champion mašīne) zaur to, ka winai ir greefchanaš-eerifte ar 4 našcheem, teel par 20 rubtu lehtata pahrdohša neta Budeije mašīne, kurai tapat ir 4 našči, bet divi greefchanaš eeriftes. Champion mašīne žitadi ir laba pfaufchanaš mašīne, kreetni taifša un wina, ja pfaujama weeta lihdfena un beš afmīneem un labiba taifna, strahda teizami, tikpat ka Budeiješ mašīne, lai gan wina zaur faweem sobbaineem riteneem, kad tee tohp netihri no putekkeem, ir smagāka pee strahdāfchanaš.

Abas pfaufchanaš mašīneš falihdfinadami atrohdam, ka Budeije mašīnei ir fchahdi labumi: 1) wina ir weeglatā preekšā sīrgeem, 2) eštrata un drohščaka preekšā strahdneeka, 3) eefpeh- žigata pee katras labibas, 4) ir weenfahrigata un tamdeht ma- šal novilft 5) preekšā nelihdfenaš afmenaimaš pfaujamaš weetaš un faweldejuščāš labibas derigata.

Turpreti Champion mašīnei tahdi labumi: wina ir 1) dru- žin lehtata un 2) fche wairat poštiftama, jo wina jaw lahdus 4 gaduš fche teel pahrdohša zaur P. van Dyk (wan Deik) kungu Smilšču eelā, famehr Budeije mašīne tikai no pehrna gada fahloht teel pahrdohša zaur Ziegler un beedr. kungeem Pils eelā. Champion mašīne ir arī zaur tam pahrafi par Budeije ma- šīni, ka winai ir rahms iš fakama dšelfcha, bet man tas ne- irahdahš nekahdš labums, jo mašīne zaur tam teel smagata un tamdeht ne-eešpehžigata uš išmirkušču pfaujamu weetu strah- dahš, turklaht arī ne-efmu redsejš, ka lohša rahms deefgan ne- turetn. Wan leelahš, ka Champion mašīnei ir taifhtš dšelfš- rahms, lai stiprumā buhtu pahrafi par Budeije mašīni, kura fawas konftrukcijas deht daščadōš labumōš ir pahrata. —ll—

Pilsfehtas waldes pahrgrohščhana Baltijas gubernijas.

(Statees Nr. 25.)

Mineta wehstule eekšč „Rig. Žtg.“ rakfta:

„Otam leelu tautu wehsture lapu puše ar dšelfu-burteem pil- dotees, kas pehž atreefchanaš deewes (Nemefiš) wahrdeem teel eerakfti, tikam Baltijas wehsture efoht jauna lapa atklahta, kas tikschoht pilodita ar iprohwerataš fadsihwes un ištias likumibas šihmehm. Bet aif fchahš lapas wehl dašcha žita atrodotees, kas blafus wezahm peemīnahm un atlikumeem, blafus tahm bildehm no ar mešču apaugufchahm pilim un no wihreem apdšihwotahm pils- sehahm, blafus draudšču teefbahm u. t. pr. to ušturoht, kas iš maša fahkuma ir gadu fūntendš noftahdihtš, stipru tazi (Wehr) bagati ar seedeem puščkotu, aif kura uš drohšču pamata rahlušču tohni un hafnizaš tohni iš laba pulka jaunu namu un dahfšu papejotees blafus eememtahm fchohlahm un rihžneezibahm.

Wihri fcheit to ir zehlušči, to wihri finahš uštureht. Nu zeen. rakftitajš eet tahlak un ka bildeš gar muhfu azim ritua krikumus iš pagahnes, kas kaut gan wifai behrniščki jōh- žigi, tad tomehr tā fkan ka lahda ar karfoni fahlimuščha wihra murgofchana. Bet tomehr jadohma, ka kaut gan zeentjam rak- ftitajam jaw gihboniš peefštees, tad tatšču, to tas žala, naw pee malāš metamš, jo wifzaur famanama fahpiga atgahdināfchana un ufmudināfchana. Wifsch runa pahr wihrestibu un uštizibu, pahstahwibu un birgeru-afstāu (Birgerfūm), pahr ištieno wahžu birgeru tikumu, kas lihdi fchim ištahdižees tik augštš un zeeni- jamaš, ka jauneki drohšči preekšč fawas tehwu pilsfehtas tee- fihahm dašču fahķepu efoht laujušči un ka wihri un pat firm- gahwī preekšč faweju nahlamibaš žihnižotees, un ka to birgeru- afstāu, to Riga lepti pee fawejeem leelijohht, uš to wina ar pa- teefu panahkuma-afstānašchanoš warohht palaištees, — ka fcho- žižo Wahžu tikumu winai ne tagad nei nekad newarefchoht atneent.

Pahr tahdu rakftišanu pee jaunu pilsfehtas likumu apspree- ņchanaš mehš kreetni pafmejhamees un zerejam, ka muhfu lafi- tajš arī gahrdi pafmeefees, tad wineem wehl fahdu žitu gabalu preekščā želēm. Tē fkan tā, ka fenal birgeri bijušči wihrišč- žigi un ka pilsfehtas dehti mahžijufchees no faweem tehweem un wezafteem bechleem augštš un dahrgi glabahht un uštureht Wahžu un birgeru buhščhāš tihru feltu. Bet tē wifsch atkal fahf runahht

pahr buhwi, kas newarohht tik žesta buht, ka negaišš, pee eedših- wotajeem eenaids un sribduš neiktū, kad tee afmīni tik no ah- reenaš ween efoht aifsmehreti un kad neweens negriš pret jau- rumu feenā stahtees. Tapehž wahjagoht dšelfu klambaruš, kas to buhwi uš wifahm pušehm fatūra — ihpašči tapehž, ka ka efoht iš daščadeem afmeneem buhweta, kas uš fakritušču žiltš- pītu pagalneem (iš pahrwahžoteem Latweefcheem??) falakfi, kas laufti un atwefti iš pagahru upuru altareem, ka Liwa (Eihgo?) un Pehrkunōš (Latw. tautas dehtē??), kas laufti iš Dnepras krahžehm un aemti iš teem mefcheem, kur Stenta Rafin (leelš rafbaineekš) daušijees u. t. pr.; fchee afmīni, kuru wezaš fuhnaš gadu fūntenuš flaita, efoht afmēni, kas no rafas un dukfehū wehl pilohht, — tē wahjagoht dšelfu klambaruš. To arī tee fi- noht, kas fchāi buhweš par kungeem dšihwojoht un par fawu uš- dewumu turoht, to tik grehtu ušdabutu afmēni klambarōš eefpeeft.

Pehž wehl daščahm pahrunāfchanahm wifsch pahreet uš ohtu pilsfehtu aifstahwu wehleščanu Peterburgā, kas nopraktiškāš pušes nemoht ir itin eewehrojama un pahr to arī pahrunāfm.

(Turpmā wehl.)

Sina pahr uffaukteen Riga.

Fehkaba-bašnižā: Rigaš nobohščhānaš-pahrwalbibāš deenaf- neekš Geiarich Gottlieb Kirchner ar Emmu Heleni Marefch.

Pehtera- un Dohmes-bašnižā: ratutaištajš Edward Lui Gauer ar Emilju Dor. Brohling Pehrnowā. Wraferiš Wolb. Edu- ard Hempel ar Johānu Henr. Malewski. Mahleru selliš Johān Berk ar Johānu Chriftiani Nebel. Šohlotajš pee pilsfehtāš G klaju meiteefču fchoblas Dr. phil. Hermann Emil Wdolf Johān Gueride ar Franžiŭ Henrieti Mariju v Witte.

Gertrudes-bašnižā: nama-puškš Kāheliš Kanneps ar Mari Brihde. Kaleju selliš Rāspars Stolgermann ar Eliš. Dor. Feldmann. Šohlotajš Karl Šilling ar Malw. Annu Juliju Porefch. Muh- neekš Karl Lahjis ar Eliš Romanow, dšim. Sakalow.

Sejuš-bašnižā: kuhčeriš Willis Kurzing ar Annu Mariju Gubinski. Šaldāš atšawneekš Jāhnis Antiš ar Dahrti Krubmiš. Žuhrineekš Alekf. Friedrih Roše ar Trihni Grisler. Anterofžeera weetneekš Jāhn Fehgers ar Minnu Džfoling. Meefneeku meistars Alekf. Rudolf Šōnhof ar Šarloti Blum, dšim. Wden.

Fahāu-bašnižā: reftorāžijāš ihpaščneekš Mahrtiŭfch Kālniŭfch ar Emilju Šarloti Pōhdneek. Tifchlers Kāheliš Lahjis ar Kā- rolini Birŭneek.

Katoku-bašnižā: Andreāš Kapuŭfchewski ar Annu Inbrulātkš. Antōnš Lemefchis ar Mariju Mičailowš. Johān Žiŭfchāš ar Ma- riju Senewiŭfch. Adam Anzew ar Elišabeti Ramāfchewski.

Preekšč flimeem un eewainoteem kara-wihreem.

Rižo 23. Jūni eemahža 4 r. 30 k., ar fetateem tohpā 69 r.

Erŭf Plates,

Mahjas weefa ihpaščneekš un redaktors.

Raudas papihru-žena.

Rigā, tai 23. Jūni 1877.

Papihri	praŭija	mafkata
5 procentes inŭŭrižijāš 5. ŭerijāš no 1854	—	rubi.
5 " prehmijū biletes 1. emiŭijāš	216	" 215 "
5 " " 2 " "	210	" 209 "
5 " Rigaš nama ŭihlu-grahmataš	—	" — "
5 1/2 " hipoteku ŭihlu-grahmataš	—	" — "
5 " Wihfemes ŭihlu-grahmataš (ne-uffak.)	39	" 98 1/2 "

Cepirščhānaš ženu-rahditajš.

Rigā, tai 23. Jūni 1877.

20 gaenizaš rubŭi maŭka — r. — k., ŭweefchī — r. — k., meefchī — r. — k., auŭad 1 r. 50 k., griŭu putraini 3 r. 50 k., auŭu putraini 4 r. 50., meefchu put- raini 2 r. 60 kap., ŭirni — r. — k., kartupek 1 r. 20 k. 2 1/2 pud 1 rub 1/2 maŭka 2 r. 50 k. un — r. — k., ŭweefchu-mili 5 r. 50 k. 1 puda ŭweefča maŭka 11 r. 50 k., lihdi 12 r., ŭernš 60—75 k., ŭalmi — 50 k. 1 afž (7 pēdas augŭta un plata) behrja-malka maŭka 5 r. 50—60 k., behrju un alŭchnu-malka — r. — k., alŭchnu-malka 4 r. 50—60 k. preeŭchu-malka 4 r. 50—60 k., egu-malka 3 r. 60—70 k.

Rižo 23. Jūni pee Rigaš atnahkufchī 1443 žigi un aifgabjuŭchī 1187 žigi.

Ahibibedamš redaktors Erŭf Plates.

Kad tas sēveņees Beitas kōpmānē, krobstīneks un Rūitās mahjās renīneks

J. C. Grünberg

ir mīris, tad toh wišt wina parādū dewešt un nehmeji zaur šho ušāzināt, 21. Juli, 25. August, 22. September un wīwehlati 20. Oktober š. g. pēe šchīs teefas ušdohēes. Pehz notezejušcheem terminēem ar parādū flehpejem pehz lūkumeem tawā darīhē.

Daugulu pagasta-teešā, 9. Juni 1877.
Preefšchēdetājs Butaw.

Sludināšana!

Šf Krohna Breeschu muišchās magāšhnes (Walmeeras kreis, Rūbenes draudē) tiks tai 8. Juli š. g. 60. tīdētverti rudšu leelafās un masafās balās wairakšohltajēem pret tuhlit aismakšchānu pahrdohēti.

Krohna Breeschu muišch, pag. namā, tai 13. Juni 1877.
Pagasta wejafāis: M. Rūhēis.

Kartušču pagastam ir waijādēigs

pagasta-škohlotajs;

tadohē tee škohlotaji, kas šho weeti grībetu peņem, teel laipni lūgti, tai 8. Juli pulkt. 10 pr. pufēenas ar sawām leezibas-šhōmēm pēe šchīs pagasta-waldišchānas pēteitēes.

Kartušču pag. wald., tai 18. Juni 1877.
Pagasta wejafāis J. Baldohn.

Gohdigs, isweizigs puīšs,

neprezees, ar labāhū leezibas-šhōmēm, atrohd darbu manā drīku-namā. Ernst Plates.

Deenasta-meita,

15 līdē 17 gabus weja, war deenastu dabuht kašdā masā famillijā. Klāhtakas stnas dabujamas Ernst Plates lūnga drufaiwā pēe Laubes f.

Preefšch kašdas masas muišchās Jelgawās tuwumā teel meklehts

rentīneeks jeb pirzejs.

Kām uš šho buhtu patīščhāna, lai sawās adrešes, sem to wīfkrāstū: L. C. nohūta Hugo Lange-wiža sludinājumu-ekspedīzijas kantohri Rīgā.

Saprātīgi Latweešchi,

tūri grīb Nikolai inšchēneru škohlā, tā ari wīšās zītās kara-škohlās eestāhtēes, tapat ari preefšch atēstānu dabuščhānas pahr notūreto ešamēnu, tūri grīb sawwārtīgi kara-deenēstā eestāhtēes, teel no kašda špeziālistā, pēedšhōwjuščhā panēža ošzēera 2 līdē 3 mehnešču laika, pehz programa fagatāwoti (ismahziti) un īpafāht īweegli faprobhāmi kreemu waloda mahzita. Tuwafās norahēščhānas Dstīnawu-eelā Nr. 50, Menauda namā.

Wihnu un zitu dšehreenu

īspahrdohščhāna

ar 15proz. pelnās-datu.

Tandēht, ka es sawu wihnu andēli pamīfam aīstāščhū, pahrdohdu wīšu sawu wihnu-krāh-jumu par pēhrtāja-gada zenāhū par 15 procentu lehtaki, kad tuhlit pret klāidru naudu pēht. Ja teelafās partijās pēht, tad teel wehē daudē lehtaki apēhrtināhts.

J. N. Satow,

peē Pēhtera basnīzās.

No zensures atwehēhts. Rīgā, 23. Juni 1877.

Drīkēhts un dabujams pēe bīščhū- un grāhmatu-drīketāja Ernst Plates, Rīgā, pēe Pēhtera basnīzās.

Sludināšana.

Daudškrēhtigu

fīrniģu „paldees“

par

„Zela-maiši“

agrakājām Slohtas un Dubultu draudēes mahzitam zeen. Gotthard Bierhoff lūngam, īsfala lahdē wina mahzības behrni Dubultōs.

!!! Apfweizīnāju sawu wezo darba-beedri
! Tiltina lūngū!

wina wezā darba-weetā! Kāndaru Kāhēlis.

Dilischangse starp Rīgu un Zehšim

eefahā braukt tai 19lā Juni. Makša par personu 3 rbl. Kantohris Rīgā Dinaburgas weefnīzā.

Šbrants arweenu pulkt. 7 rīhtā

no Zehšim:

šwehtdeenās, ohrdeenās un zetortdeenās;

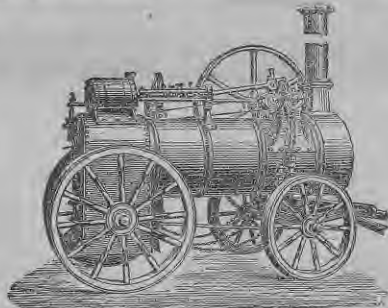
no Rīgas:

pirmdēenās, treschdeēnās un pēektdeēnās.

Palās, kas teel līdē wēntas, nedrīkēht buht fmas-gafās par 40 mahz., no lūrahū 20 mahz. war beš mafās līdē wēnt, bet par pahrejo fwaru ir 2 kap. par mahz. jamakša. Johannes Pohl.

2 līdē 3 behrni jeb jaunās meitēes

no semēht teel kašdā gohšigā wāhzu famillijā penšionā mekleht Peterb. Ahr-Rīgā Kalku-eelā Nr. 57, pēe Krūger.

R. Garrett un dehla

atwehēhts 1773

mīšt wejafāis fabrikis Anglijā preefšch lauffaim-neežības maščhīnēm pēdahma sawās slawenāhs

lokomobiles

un
damškulamas-maščhīnes

wīšās teelumōs no 4 līdē 10 fīrgu-špehta. Wīšu labātee nolīhģumi.

Weenīgais Frāhjums

peē

F. W. Grahmānn, Rīgā,

Nikolai-eelā blakus Strehlneeku dahšfam.

van Dyk Rīga

Superphosphat - Paekard

van Dyk Smīščhū-eelā.

Klaytona lokomobiles un kulamas-maščhīnes,

Paekarda superfosfats

un wīšadas lauffaimneežības maščhīnes un rīhti.

Karl Newermann un beedri asfalt-juntupapes-fabrikis pēešohla

dubult asfaltēeretu nguns drohščhū

asfalt-juntupapi

wairafās fortēs un wīfaddē numurē,
tā ari

asfaltu, afmenohģtu- un Sweedru kohl-

darwu un juntu-naglas

par lehtu zēnu. Kantohris: Maršall-eelā, pēe pēešchēem wāhrtēem Wōlfšchmidt l. namā. Leģeris: Sawu-eelā, pēe pāfchēem wāhrtēem, kreisfāhōlā namā, petroleja bodē.

!! Walmeerā !!

Saimnezeščhū pēdahma grūntīgāhs

ieepu-šahles,

līdē ar tuhlit pēederigo pamahzīščhānu,

N. W. Wūllera

materialu- prezu, wīhnu, spīrtu- un pēhru-košh, bījuščhā meefneela Zād l. namā Nr. 90.

Balsams pret plauščhū un matu īfkrīschānu.

Šchīs šahles, kas neahdu šahdi nedara un ziti dakteri īmellejuščhū un par labāhū atrādūščhū pabara, tā plauščhās wāirs nerohnāhs un tā mati īfkrīht. Ari tur, kur pehz galwas- īfšituma plūht weetas bījuščhās, atkal no jaunā mati aug, kad šchīs šahles īlgatu laiku brūhtē. Tas ir dabujams pēe N. D. Werbīščhū, Wehwer-eelā Nr. 6.

Alželofchānas deht ir sem labēem nolīhģumeem pahrdohdama mahjā ar grūnti. Sapeeprafā Peterb. Ahr-Rīgā teelā Rēp-ščhū-eelā Nr. 6.

Baf-wijohle

ar bohģenu ir par 20 rbl. pahrdohdama Wāst Ahr-Rīgā Smīščhū-eelā Nr. 37 pēe C. Wēgner.

Stīpras štruhģu-blankās

un 8 zollu štruhģu-balkus un stabus, tā ari 1 1/2 un 1 zollu beesūs saufus preeščhū dehtus preefšch gal-neečēem (dīščhēereem) pahrdohd īfšiti lehtī Antipoma par pīhru-fabrikī Wāst. Ahr-Rīgā Romanowā Nr. 2.

Labas „karalauka kahretes“

latwīffas, kas rahda kairu weetu, kur tagad lēn par 25 kap. un jaunās grāhmatās: „Turku-kolas“ par 10 kap. pahrdohd Mēkōna grāhmatu-košh Rīgā Rūngū-eelā Nr. 20, dšēlszēta fānzījās un pāfēs-nama tuwumā.

Linu- un pakulu-dšījas

wīšās numurē teel pahrdohtas

B. Eugen Schnafenburga

kantohri Rīgā,

teelā Bīls-eelā Nr. 1, preti bīrščhās namam.

Tai 10. Juli š. g. fīwīnēhs Kōhknēses dīte-
dataši sawūs

gada-šwehtkus

ar

konzerti, weefības-wafaru

un gohda-maltiti, lūwās eēnāštams buhs fard-
eēwainoteem par labu. Konzerte fāhtēes pulkt. 8 w.
3 pēz pufē, weefības-wafars pulkt. 8 w.

No polīzejas atwehēhts.

Memmas dehlinsch.

Balma's bija pahrtizis fainneeks, winam bija diwi dehli, Andrejs un Behteris, tohs winsch fuhthja pee kestera ffohlâ, lai grahmatu un rakstihht eemahzitohs; pilssehtas ffohlâ winsch negribija winas fuhthst, lai tur par walas brihscheem pilssehtneeku stikus ne-eemahzahs; pehz eefwehtifchanas patureja Balma's Andreju pee fewim, lai semkohpibu mahzitohs, un Behteri eedewa muischâ par puifi. Pehz tam nomire wina fewina. Bes fainneezes newaredams istikt, apprezeja weenu bogatu atraitni, Wiadi Straufs, kurai dehlâ Janzis bija pilssehtâ pee weena Bruhschu saldاتا wahzifki mahzijeas. Pehz winas kahlahm pahrnahze ari winas dehlâ Janzis, ar pilssehtneeku apgehru un wahzu walodu pee sawas memmas mahjâs.

Pehz kahda laika lika wezais Balma's, lai Andrejs un Janzis meschâ pehz malkas brauzoht; par to wina jauna fewe dufmiga palika, un rohku us galbu fisdama fazija: „To es tem jaku, wezais Palm, ka tu manu dehlinu meschâ nefuhthitu, winsch ir wahzu ffohlâ bijis un mahf wahzifki.“

Balma's. „Wahzu waloda meschâ ne-ibirs, nu ir atkal tas laiks, kur jamahzahs semneeka dahrbus strahdaht.“

Wade. „Winsch ne ir wis preelsh semneeku darbeem audfinahts; winreis bija nabahfinsch ta fa-aufstejees, un sahla sohbi sahpeht, ka maifi newareja ehst, til kuhlas un zukura kringelus wareja! fakohst.“

Balma's. „Nu, tad lai eet par muischas puifi, kur Behteris deenedams labu grafi eefsch desmit gadeem nopelnija, ka waraja tagad tahdu leelu frohgu ar laukeem us renti nemt.“ (Krohgs bija us leelzeta pee Balma's mahjahm.)

Wade. „Ta ta gudrineeks! waj muischâ ne-ir jastrahda? — un tad jaw manu dehlinu neweens par jaunlungu nejakus.“

Balma's. „Kad winsch negrib nelo strahdaht mahzitees, tad ari no wina nelahds labâ zilwels nebuhs.“

Wade. „Winsch ari nebuhs zilwels, winsch buhs jaunsfungs.“

Balma's. „No zita jaunekla til tas jaunlunga wahds ir gehdigs, bet pats ne fahstanam par pawahru negeld.“

Wade. „Mans dehlinsch wifur geldehs, winsch ir wahzifki mahzijeas.“

Janzis to noklaufjees fazija:

„Bet memmin, man nepatihl, kad mani ar to semneeka wahrdu par „Janzi“ fauka.“

Wade. „Nu juhs wif dfrdat; no scha laika nebuhs jumâ wais manu dehlinu par Janzi, bet par Franzi faukt.“ — Un tew, dehlin, gan atkal sohbi fahp; tu est muti ar brandwihnu fkalojis.“

Janzis. „Ja, memmin, weens wehl pafchâ mehles galâ fahp.“

De pee wineem eenahze Balma's jaunais dehlâ, frohdsineeks Behteris, un kuhse pamahthi, waj wina waretu Janzi frohgâ par fainneeku laist, lihds pats no Rigas pahrbrauktu.

Wade. „Tur winsch warehs eet, winsch jaw mahzehs pa wahzifki weefus usnemt. Bet nefaug winu par Janzi, bet fang par Franzi. — Un pamet winam brandwihnu mahjâs, ar fo muti fkalohst, kad sohbu fahpes useet.“

Behteris. „Lai flalo zil patihl, ir pilna wahte kambari.“

Wade. „Un ar zigarinus pamet, ar fo laiku kawehst, ta ta wif frohdsineeki dara, pastaiga zigarinu fmehekedami. Uk!

zil tas jauki isflattijahs, kad ar wagares dehlu no ffohlâs mahjâ nahza, zigarinasch muti, speekitis rohka, ta ta jaw jaunfungeem, un tad wini wehl mahf tahdus duhmus islaist, ka tihri jabrihnahs; — tagad daudf puikas winu preelshfihmei pafkal dara, waj tas naw preeks redseht?“

Janzis. „Bet memmin, dohdeet man jawas kahrtis lihds, kad wagares dehlâ ar barona fulaini pee man atmahs, mehst tad warefim isfpehletees.“

Behteris. „Krohgâ ir aifleegts kahrtis fpehleht.“

Wade. „Lai fpehle lauka us atmena galbu, apafsch seelo ohfolu.“

Balma's. „Kahrtis fpehleht un ar brandwihnu muti fkalohst, ir abi taifni zeki us elli.“

Balma's dufmigs iset pee dahrba, un Wade ar Janzi us frohgu. Janzis tuhlin, kad Behteris isbrauza, fuhthja wehstuli pee wagares dehla un barona fulaina, tee sawus draugus un meitas lihds aizinaja, atnahza wafarâ, fpehleja un danzoja lihds rihtam. Ta bija fwehtdeena, pehz pufdeenas fanahze labi daudf weefu pee jauna frohdsineeka, fpehleja kahrtis un dsehra. — Naudu, fo par prezi eenehma, Janzis us kahrtim pafpehleja; un weenâ nedekâ bija wif istehrehis, ne bija ne preze, ne nauda.

(Tahdu Janzschu ir daudf, tillab pilssehtâs ta us laukeem, kuri saweem fungeem jeb maifes tehweem tapat padara; kad us wineem palaischahs, tad ir pafcheem ja-usnihst, jeb bankrute jafpehle.)

Kad Behteris pahrbrauze un tahdu pohstu atrada, tad it behdigs nogahje pee saweem wezakeem. Tehws to dfrdejis, prafija Janzim:

„Kur tu to naudu pahre isdohtu prezi liki?“

Janzis. „Es tur nelahdu naudu ne-atradu. — Un par prezi schi ir rehkinums no teem, kas ne ir makfajusch.“

Wade. „Waj ne ir labi, kad tu dehlin mahli rakstihht? — zitadi tew buhtu jamakfa.“

Behteris. „Ja rehkinums par prezi — bet, pufwahte brandwihna ir islaista, un mans jaunais kaschoks truhst.“

Balma's. „Tad tu sehni ne-est pee pilna prahta bijis!“

Janzis. „It pee pilna prahta. Swehtdeen fanahza daudf weefi, wifem sohbi fahpeja, es dewu brandwihnu, lai mutes fflalo, un wif tape wefeli. Juhs, tehwi, man pafchi mahzijat, ka zilwekeem behdâs un fahpes wajagohht palihdseht, un es ta dariju. To kaschoku es paleeneju weenam pilssehtneeku sellim. Ko tad wehl wairat no manim gribat?“

Wade. „Nu, tas jaw atnefih atpafat.“

Janzis. „He ta, winsch ta leeneja, ka nelad nenefih atpafat.“

Balma's. „Ko ar to puifcheli lai darom? — darbu strahdaht winsch negrib, un kur nu ir jastrahda, tur atkal pohstu padara.“

Wade. „Juhs tillab mani, ta ir manu dehlinu eenihstat, es winu wedifschu pilssehtâ pee kaufmana Gudler funga, tad pehz kahda laika redsefeet, kahds wihrs winsch buhs.“

Balma's. „Ladas laimes, brauzat wefeli.“

Wade drihs taifjahs us zetu. Pilssehtâ eebraufsch, nopu'a wina papreelsh Janzim jaunâs drehbes un keshas pulstieni, tad nogahja abi pee Gudler funga. Tani bohde palihga wajadseja, tas winu mahziba peenehme, jo Janzis bija fflaists augumâ, lunkans un imanigs waloda un wahzifki rakstihht mahzeja, winam tas sehns patika, ta ta pehz kahdahm

nedekahm wareja jaw Gudlers winam weenam fawu bohdi ustizest. Bet ar to winsch peekrahpahs. Weentreis abbrauze Zantscha draugs, tas wagares dehls; tam winsch jaw deesgan zigarus eedewe, un ar winu fawai mahtei pilnu kurwi ar prezi kã kafeju, konfektes u. t. pr. pahrsuhtija. Tã tas gahja labu laiku, lihds weenã nakti polizeja bija Zanzi atraduse weenã weefnizã kahrtis spehlejoht, no tureenes ta winu eeweda zeetumã. un rihã Gudler kungam par fãho notikumumã sinu dewa. Winsch istruhlãhs to dstrdoht, un tuhlin sahla fawu prezi pahraudsiht; drihs atrada truhkumu pee prezes un naudas, winsch it ismifis isfauza: „Al tawu smalku blehdi!“ Bet ko nu daricht? — Polizejas kungs un Gudlers panehma Zanzi lihds un brauzã us Palma mahjahm. Istabã eegahjuschi atrada Mabi pee galda fehsham un reekstus laupam, un preekschã pilnu kurwi ar dafchadahm palahm. Polizejas kungs to eeraudsijs, prãfija Mabei:

„Zuhs gan, gãspascha, efat pilãsehtã. bijusch, kad jums til dauds prezes ir mahja?“

Made. „Nã, kungs, to man mans dehlinfch ar wagares dehlu pahrsuhtija.“

Gudlers. „Tã ir mana preze. Man truhft 150 rub. skaidras naudas, un preze ari wairak kã par 100 rub., ko juhfu dehls ir isfchkehrdis.“

Polizejas kungs eefauza Zanzi un prãfija:

„Kur tu to prezi nehmi, ko tu ar wagares dehlu fawai mahtei pahrsuhtija?“

Zanzis. „To jaw juhs paschi warat usmineht; tur wehl deesgan tahdu neeku atlika.“

Polizejas k. „Par teem neekeem tu dabusi gan labi ilgi aif restehm fehdeht.“ Made sahla tohs kungus mihligi luhgt, lai pahrsklatãhs un jaunibas nedarbus lai peedohdoht; wina griboht to skahdi aismãfãht. Gudler k. bija ar meeru, kad winam 300 rub. aismãfãja. Bet ko ar Zanzi daricht? — Zanzis bija atkal mahjã. Palms gribeja, lai tahds sipris puihis par kaleju jeb dischleri mahzitohs. To Made newehleja. Kalejam efoht melna mute un rohãas fãdegoht, dischlerim skabãhdi pirkstus fãbadohht, un tã tad buhschoht wifa Wahju skohla wehja.

„Nu tad lai mahjãhs par skrohderi.“ Palms fajija.

„Es ari tã dohmaju.“ Made atbildeja. „Kas skrohderim nekãit? tas wisur tohp ar to labako ehdeemu fãgaidihã, ir es wifãs ohlaã, ko wifãs ne-ispere, usglabaju, ka waretu labus bhinnus zept, kad skrohderis atnahls. — Pee Sihles buhs Franzianfch jadohd, tas ir labs meisteris, spehle wijoli, un schuj feewahm smukas aubes, meitahm krinolinus, un melderim miltu kules. — Wãj tew patihã, dehlin, pee Sihles eet mahzitees?“

Zanzis: „Ja, memmin, es eemahzichohs labus krinolinus schuht, jo pilãsehtã dauds meitas pa kabahm bes krinolineem staiga, un warefchu leelo bafi greeft, kad Sihle kroggõs spehlehs. Tã nogahja Zanzis pee Sihles mahzibã, un tur winam it labi patike; jo il swehdeenas wareja par kroggeem lustetees, un memminã winam deesgan naudu peesuhitija. Bet weentreis rudeni bija Sihlem sipris darbs, jo preeksch meldera wajadseja dauds miltu kules schuht. — Tas Zanzim nepatike; winsch isdohmaja siki, un aiffchuwa kules wisapfãht zeeti. Melderis atfuhitija kules Sihlem atpafã. Sihle nesinaja ar fawahm skrohdera dufmahm, kur glãhãtees, panehma kahdas kules un weda Zanzi lihds pee Mades, lai wina pate reds, kahdu blehdibu Zanzis ir padarijs, tã fãschujis, ka tu-

lehm nekur zauruma ne ir, par kuru waretu miltus eebehs Zanzis smeedamees fajija:

„Zuhs jaw likat zeeti schuht; un par kuru weetu tee mil lai tur eefschã tohp, to es nesinu.“

Made. „Bet jums wajadseja behnam labi parahdiht.“

Sihle. „Ne ir wairs behns, bet leels zilweks, ir siki niku kã funs blufu pilns; es winu wairs negribu. Deewu!“

Tã bija Zanzis atkal mahjã. Behz fãha notikumã atnahsina, ka Zanzim ir ja-eet lohses wilft preeksch saldatu deenã. Tas Mabei un Zanzim nebija preti. Made fajija:

„Winsch pee saldãta ir wahziski mahzitees, winsch wãj sinãhs, un taps drihs par ofizeeri.“

Palms. „Kad buhtu kreewiski mahzitees, tad drihsal labã saldãts buhtu.“

Made. „Ko tu wezãis ruhli dseeb? — winsch ir gudrats neka tu ar fãweem abeem dehleem, winsch taps ofizeeri.“

Zanzis. „Dohdeet man, memmin, til naudu lihds, es drihs ofizeera patenti dabuschu.“

Made. „Medsi nu, waj mans dehlinfch ne-ir gudrats neka tu.“

Palms. „Zuhs abi pee pilna prahta ne-efat, waj par naudu war par ofizeeri tit, tã kã Turldõs; ofizeeram wajaga zitãbas mahzibas, neka Zanzis ir mahzitees.“

Tã nogahje Zanzis saldãtu deenãstã. Made winam labu teefu naudu lihds dewe, un sohlija, ja wajadsiã rastohs, wehl peesuhitihã. Kamehr nauda Zanzim bija, nebija saldãtu deenãstã gruhts; winsch pazeenija wezus aldatas un unterofizeerã ar alu un schnabi, tee winu dafchada eemefla deht us munsternefauza, winsch palika kohrteli un neko ne-eemahziahã.

(Tã wehl arweenu tahdi memmas dehlini mehds daricht, bet teem tas tã wairs neweizãhs kã Zanzim, jo tagãd latru deenu augstãti wirfneeki paschi jaunus saldãtus mahza.)

Behz kahda laika tape Zanzis us Warschawu nosuhitihã; Made winam wehl labu teefu naudu lihds dewe. Bet tur tee niki negeldeja, wajadseja munsturn mahzitees (un us wãhã stãhweht. Kad winam wala atlike, kad fawu wezu eeradumã ne-aismirse; gahje weefnizãs kahrtis spehleht, bet tur atradahã smalkãti meistari neka winsch bija, kã ka behz ihã laika wifa mahtes dohta nauda bija pagalam. Winsch rakstija wehstuli pee mahtes, lai fuhstohã 300 rub., jo efoht par ofizeeri tizis, wajagoht labu apgehru un zitas leetas apgãhãht. (Al zil wehl ne ir, tas tapat dara? — luhds zaur wehstuli tehnu un brãhlus, ir feewinu, lai famet wifã kohpã kahdus rubulifchus, jo truhftohã kreellu, sahãaku u. t. pr., jeb efoht pee krohãa mantas skãhdã tizis; tee nopuhsdamees falãfa zil wãredami, un feewina wehl gohnninu pahrdohd, lai til buhtu draugam wairak, ka waretu no nelãimes wãã tift. Bet wãã to nesin wis. ka winsch palãidigi dshwodams fawu lihdsdohtu naudu ir isfchkehrdis, un griã wehl us preekschu lustigi padfihwoht.)

Made tahdu sinu dabujusi, ka Zanzis par ofizeeri tizis, no preeka nesinaja ko daricht; luhãã Andreju un Behteri, lai ar ko dohdohã; tee bija preezigi deweji. Bet wezãis Palms tã wehstulei netizeja, winsch apnehmahs pãts to naudu nowest; ja buhtu Zanzis par ofizeeri tizis, kad dohtu winam to naudu, ja nã, tad ar wifu naudu brauktu atpafã.

Behz tahã wehstules fuhitichãnas wajadseja Zanzim pee regimentes naudas lahdes us wãhã stãhweht, winsch wãfãkãhãt apstãtijeas ar fewi runaja: „Man schẽit ir nauda ja-

walke, un pascham man til 5 kapeli ir keshâ, buhtu ja-abstahs, zil jel naudas te ir eefschâ? — japrohwe ar manu afstegu atsteght, un to sehgele es jaw mahku tapat aillipinast. Winfch atstehdja naudas lahdi un isrehma weenu pafu papihra- un weenu rulli selta-naudu un gribeja keshâ eebahst. Te par nelaini weens wirfneeks ar tshetrem saldatem garam gahja, tas wina nedarbus eeraudfijis, winam ussauze: „Buisch! lo tu dari? tu gribi krohna naudu sagt, — saldati, nemeet wina zeeti, drihs, wedat wina zeetumâ, un weens paleekat us wakti wina weeta.“ Janzis nelo newareja atbildht. Winfch tapa zeetumâ eeliktis, un kara-teejai nodohts. Teeja nospreeda, ka wina wajaga noschaut. Par to laifu bija wezais Palms atbrauzis, un melleja ofizeeri Franzi Straus. Bet tahdu ofizeeri neweens nesinaja, Palms faprata, ka Janzis buhs melojis, prafija weena fajarne: „Wai juhs nepasihat weenu saldatu Franzi Straus?“ Tee saldati atbildheja: „Pagaideet kahdu stundu, winfch taps scheit garam westis us johdo-plazi, tur winfch taps noschauts.“ Palms istrufkabs to dirdoht un wajaja: „Ro winfch ir til launu padarijis?“ — Saldati fajija: „Wairal ka launu, pats waltneeks budams gribeja krohna naudu sagt, bet tape nokerts.“ Palms isgahje behdigis un ar fewi runaja: „Es wina negribu gaidiht, ne ari redseht; Mabei es to ari nefazifchu, es teifschu, ka Janzis ir ofizeeris un winam labi klahjabs.“ Bet winam wehl tur stahwoht, Janzi winam garam noweda us johdaweeu, ta bija ahrpuf pilsehtas; wehl wifs lauschu pulks un Janzis tur nebija nonahlfuchi, ka weens jahneeks wineem pafal fkehja un fauja:

„Pagaideet! pagaideet! ir manifest! Reifarenei jauns dehlis dfinis, wifseem krohna noseedsneekem tohp peedohts.“

Ta Janzis palika dshws un tapa no deenasta atlaists. Bet lo nu dariht? — Tahlu fweeschumâ bes naudas, bes zeribas malbidamees staigaja winfch pa to leelo pilsehtu, pats nesinadams, us fureeni. — Bija wehlu wakarâ, kad winfch pilsehtas malâ, pee weenahm leelahm mahjam, ne tahlu no lohga awgulabs. Meege winam nenahje. Pulksten desmitos winfch dshd, ka weena jauna meita lohgu atwehrusi runa: „Manis Kahrliis fohlijabs no manim atwaditees, es gaidu jaw til ilgi, un winfch wehl ne-atnahl.“ — Wehz kahda brihscha atnahza kahds jauns lungs, un pee lohga peegahjis ar to jaunkundsi mihligi runaja, ka rikta agri braufschohht us Bihni, un kahdu pufgadu tur palifschohht. Tad ta meitina nopuhdamees fajija: „Nu tad atnahz wehl pulksten 12tos un peesit trihs reis pee scha lohga, es tewi eelaidifchu, tehws naw mahja, un mahte buhs aismigufi, es tew us zetu lo lihds eedohfchu.“ „Palbees, mihla Minnia,“ Kahrliis fajija aiseedams. Janzis to wifu noklauhfjabs; winfch dohmaja: „Waj es newaretu scheit kahdu stiki istahfht? ka buhtu, kad es Kahrli weeta pee Minnas eelihstu? — es wina farunas dshdeju; tumfchs ir, un flufu buhs jaruma, wina mani no walodas nepasihis. Winfch gaidija lihds pulkstens fita 12, tad pee ta apshmeta lohga peegahjis trihs reis lehni peesita; lohgs tape atwehrtis, un Minna flufu fajija: „Kahp til mihlais Kahrli eefschâ, bet trohftni netaisi, ka mahte ne-usmohstabs, tad man buhtu nelaine. Janzis ahtri un flufu eelahpa.

(Zurpmat wehl.)

D i k a.

Dshwek-stais ir Numenijas.
(States Nr. 25. Beigums.)

Trandafleflus litabs tagad ar wifu reibumu fawas dufmas aismirfis. „Muna tahlat!“ winfch ussauza fawai feewai.

„Es sinaju, ka ar wifu granitscharu mohdribu tahdi launi darbi brihscheem noteet; un ihpafchi fche, tur mehsh til tuwu pee Donawas dshwojam, ir tee brangi isdarami.

Kad es islikohs it ka Istwana Olgas mihlestibas fohlijachahm pallausitu, gribeju wina ar wiltibu peetureht un pee Dawas atpafat greefchanabs wina Tew nodoht, bet kas tad ar Heleni buhtu notizis? —

„Labi,“ fajiju winam, „es eefchu Tew lihds un pee Lewis palifschu, bet Tew buhs Heleni atlaist, ka wina war atpafat pee faweem wezakeem greeftees.

Winfch bij ar to meerâ, bet kad tas ar mani gribeja mihlinatees, tad tam fajiju: „tikai tad, kad Helene buhs brihwa. Nu gahju Istwanam Olgam lihds, bet kalponei peeteizu. Istwanam nedirdoht, ka atkal atpafat greefshohs.“

„Un es nelaimigais Tew netizeju, es dohmaju, Tu wairs nelad no Dawas Bulgarijas atpafat negreeftees. Bet tahlat, tahlat!“ Trandafleflus issauza.

„Tâ nu es gahju ar Istwanu Olgu us Donawas krasu, tur wina laiwa needras bij paslehpta. Mehsh pahrzehlamees us Ruffschutu, winfch aifweda mani pee Helenes, kuru tas to preefshpilssehtâ kahdâ masâ mahjinâ bija paslehpiis. Nabaga Helene! ka wina preezajabs, kad mani eeraudfija; bet ka wina atkal isbihjabs, kad tai stahstiju, ar kahdu noluhku es pee winas atnahlfufi. Gohdiga meitene negribeja schahdu upuri peenemt, wina gribeja labal to wifu breefmitigalo likteni patepanest.

Istwanas Olga fpeeda mani, ka man wajagohht manu apfohlijachanu tureht, winam par feemu tapt, bet es winam nopeetni atbildheju: tikai tad, kad Helene brihwa buhs. Behdigi mehsh weenomees, ka tam wajadseja Heleni us ohtru krasu pahrzelt, lai ta atkal pee faweem wezakeem waretu atpafat greeftees. Tai es waretu pahrlaezinatees, ka tas wifs ta rikfigi noteet, es panehmohs teem lihds eet un tad atkal ar wina atpafat greeftees. Isgahjuscha wehtrina nahts islikabs winaam laba buht, bes rohbeschu fargu manifestanas par Donawu pahrbraukt. Tad nu brauzam ar masu laiwinu, wehtrai spihedami preti par Donawu, jo Istwanas bij labs airtajis. Kad tai likumâ nonahzam, tur winfch arweene fawu laiwu paslehpe, winfch iszehla Heleni no laiwas; wifâ ahtrumâ steidsos es ari Heleni vakal, bet winfch tureja mani ar waru atpafat. Nu dfinu es winam scho dunzi dshiti krehhtis un isgrufschu ar kahju no laiwas upi, kura drihs to juhtrâ aifnefshs, un tur tam kapu fataisfshs! Laiwa ir needras apflehpta, to weetu es labi eefhmejohs, un Tu wari wina dabuht. Ro tad lai es nu wehl faku.“

Prohtams, ka meers stary fcheem abeem laulateem nu bij noslehgtis, bet tomehr ar tahdahm nolihgfchanahm, ka Trandafleflus nedrihsfsteja fawai feewai wairs ne-ustizibu rahdiht, un nelad wairs brandwihnu nedfert. Trandafleflus apfohlijabs un tureja ari teescham fawu apfohlijachanu. Ta weeniga reise, kura winfch ar fawu feemu naidibâ nahjis un winai ne-ustizejees, bij tam jaw deesgan leelu flahdi pee lohpeem un gitahm leetahm darijufi, jo wina, kamehr tas ar Palifteamu schuhpoja, bija wina aifbehgufchee kalpi un kalpones kreetni awfagufchi.

P. Reiz.

Gradi un seedi.

Braunschweigas herzogs Leopolds.

Nelaimigā 27. Aprīļa dienā 1785. gadā wāreni ušpluhduse Oderes upe islausīja Frankfurtē pilāsehtas dambjus, pahrepluhdinaja jaw dambja preekšpilssehtu un draudeja pawīfam to nopohstīht. Reganti ledus gabali fadrāgaja tilta abas pihloru rindās, zaur tam minetai preekšpilssehtai wišū palihgu atraudami. Weens nams pehz ohtra fāgahsahs. Gedsihwotaji wišū fabehta sīhda-fabrika augstā un zeetā ehla, tai pehdigā glahbschānahs weetā. No pilssehtas redseja it labi tahs breesmas, kas ar katru azumirkli wairojahs, bet nesinaja, kā tur zilwekem palihgu peesuhstīht, tadeht ka par schuakhdamo, ar ledus-gabaleem apklahto upi newareja wairš pahri braukt. Tomehr herzogs Leopolds, tas drofchfiridigais zilweku draugs, kas jaw pee daschahm uguns-breesmahm dsihwibu netaupidams, bija palihgā steibsees, negribeja lautees atturetees zaur breesmahm, no kam wišū ziti isbihjuschees atrahwahs. Papreekšu winšch gribeja ar diwi laiwham no Gubenes preekšpilssehtas zauri tikt. Rahtskungi, kas winu pawadīja, gribeja winu attureht. Winšch atbildeja: „Waj es ari ne-efmu zilweks tapat kā wini? Schē mums zilweki jaglahbj!“ Bet nu diwi no wina saldateem nometahs zetds wina preekščā, luhgdamees, lai tatschu fawu wišēem til mišlo dsihwibu schē azim redsamā nahwē negruhstu, bet lai uštaupitu par atspaidu un preeku til dauts tuhstiofcheem!

Schīhs firfnigas luhgščānahs, furahm wišū klahthuhdami peebedrojahs, peespeeda herzogū no laiwas iskahpt un ušpilssehtu eet un tur wišus uš palihdšibu uškubinaht. Pa tam — pufdeenā pulkstien 12 — kahds luginēeks bija apnehmees no sweijneeku-wahrteem lihds dambim tikt. Bet kad winam palihgā diwu kalpu wajadseja un weens saldatš winam bija peedahwajees, tad winšch pee herzoga nošteidšahs atkuschānu isluhgtees. Tē atkal herzogs schehligā firdi no jauna stipri aišdegahs zilweku mišlestibas leesmās. Herzogs lihds ar saldatu nosteidšahs lihds sweijneeku-wahrteem, eekahpa, ne wahda nefazjās, schigli laiwā un nogruhda, pirms wehl pats laiwineeks peenahja, laiwu no krašta. Knapi tam wehl laika atlikahs, laiwā eeleht un negribeja pawīfam zeest, ka herzogs schahdās negantās breesmās gahschotees un raudšija, no herzoga klahthuhščānahs fahihjees, braufschānu aiskaweht. „Nu tad es,“ herzogs atbildeja ar zeetu balši, „bes jums ar jušfu kalpeem weens pats nobraufschu!“ — „Bet tas ne-isees labi,“ isbihjees sweijneeks isfauza, „laiwa to ne-isturehs!“ — „Man wajaga redseht,“ Leopolds atbildeja, „waj tad naw kaut kahdā wišē eefpehjams tohs nelaimigohs glahbt!“ Laiwineeks redseja, ka winam meerā japaleekohht.

Nelaimigais brauzeens eefahlahs. Gan laiwa pee tilta lohti zeeti peegruhdahs pee ledus-gabala, bet tomehr laimigi istika zaur fadrupuschēem pihlareem, un Leopolds bija til preezigs, ka winšch majoru Kapernu, uš tiltu stahwošču, apmeerinadami šweijinaja. Teelais zilweku pulks, kas uš schīhs pufes krašta stahweja, stahwajahs trihjedami uš herzogū, wišas firdis drebeja un Deemu par winu luhdša. Bet kahdās leeslas bailes winus fāgrahba redsoht, ka krahdama straume laiwu peepeschi fāgrahbuse, to lihds dambja luhsumam pee

sīhda-fabrika aistrāhwa, laiwai stuhrneeka malu pret kahdu wihtolu fāschkaidīja. Laiwa eefahla uhdeni fuhkt, stuhrneeks papreekšču straumē eegahsahs un ir herzogs streipuloja, bet wehl ar weenu lehzeenu laiwas widū isglahbahs un pee ohtra luga pušča peekschrahs, bet kad laiwas preekščdala pee wihtola peegruhdahs, tad laiwa apgahsahs un — ak! — Leopolds — breesmigā straumē nogrima un auktšs, tumšchs wilnis pahr winu fahitahs un winu aprihja! —

Gan azumirkli aires un wirwes tika no dambja isficeptos un eemestās, bet schuakhdamee pluhdi netahwa ne weenam ne ohtram lihds wajadšigai weetai notikt. Ruginēeki pa tam atkal ušlihda augščā un isglahbahs; bet Leopolds bija pasudis. „Al muhju schehligais un labais herzogs!“ Schahdas waimanadamas balšis atskaneja zaur wišū pilssehtu. Til pehz diwu deenu ruhpiņas meleschānahs atrada nelaimiga herzoga lihki, kas fawu dsihwibu bija upurejis, fawus lihdszilwekus gribedams glahbt. Pehzat tai weetā winam tika ušzeltš gohdastahs par peemīnu. J. K.—n.

Johziga atbilde.

Saimneeks: Man tihri brihnums, kur esi tahdus brangus firgus nehmis, tu teescham tohs buhki sadšis?

Mauschels: Ne, es wīnes ne-efmu sagufe.

Saimneeks: Nu kur tad tu winus nehmi?

Mauschels: Taisnibe fakohht, es til wīnes efmu no plowehni panehmuse, bet newis sagufe. M. Birkmann.

Prezeschānahs.

Es weens wez-puštis no 25 gadeem, mekleju fewim fewu. Ir efmu no wideja skāistuma, flaitš no auguma, ar labu dabu un drohšču eenahščānu. Ari gruntneeks un škohlotajs. Kura nu gribetu mana muhšča draudsene tapht, tai wajaga buht: ne wezakai par mani, ari šmulai un flaitai, ar labu dabu, un lihds 2000 rubl. f. bagatai. Un wehl freemas puhra dalas. Kura uš tam nefchāubiga buhtu, lai zaur laikrašteem peeteizahs. Wehl japeemin: atraitne nedrihst buht, bet jauna, schēhstia un skāista meitšča. G. J.

Pawafara.

Al daba, kas spulgo preekšču manim til jauka!
Kā skāidri spīhd faule! Zil kraščāns ir laukā!

No katra šarīna pumpuri raišahs
Un tuhstioščas balšites kuhri jaw tairahs.

Un preeks un jautribs zelahs!
Un laime pehz laimes it ahtri welahs!

Al mišlida, til newainiga lohšča
Kā rihta-dšestrums, pahre eglājeem it drohšča

Tu katru šir' ar juhtahm peepildi,
Un dautšreis zeestridigus fahstbi.

Strāumes Šahnis.

Atbildebams redaktehs Ernst Plates.